

Receptfria läkemedel på recept

Dalarnas Läkemedelskommitté rekommenderar följande:

Om patienten har ett **kontinuerligt behov** av läkemedel som finns receptfritt bör förskrivare ta ställning till behandlingen och utfärda recept om det är **medicinskt motiverat**. Vid kortvarigt behov kan patienten hänvisas till egenvård, vilket i de flesta fall blir både enklare och till en lägre kostnad för patienten. Kortvarigt behov kan anses vara **upp till 3 månader per år**. Vad som menas med kortvarigt behov är dock inte definierat och får bedömas från fall till fall. Vid receptskrivning ska hänsyn inte tas till var patienten befinner sig i förmånstrappan, recept ska alltså inte skrivas bara för att patienten har frikort.

Hudläkemedel – rekommendation

Mjukgörande läkemedel förskrivs på recept endast till patienter med kronisk hudsjukdom där behandling räknas fortgå mer än tre månader per år.

Tårsubstitut – rekommendation

Patienten bör pröva sig fram med receptfria alternativ i första hand. Smörjande ögondroppar/tårsubstitut förskrivs på recept endast till patienter med konstaterad sjuklig ögontorrhet (t.ex. Sjögrens syndrom).

Syrahämmare – rekommendation

Tillfälliga besvär behandlas med egenvård. Överväg om godkänd indikation finns för syrahämning. Protonpumpshämmare kräver långsam utsättning för undvikande av utsättningsbesvär.

Pollenutlöst allergisk rinokonjunktivit

Vid besvär kortare än tre månader hänvisas patienten att själv köpa receptfria läkemedel. Vid längre besvär eller otillräcklig effekt kan recept skrivas av läkare eller sjuksköterska med förskrivningsrätt.

Bakgrund - receptfria läkemedel

Läkemedelsverket beslutar om receptfrihet utifrån en effekt- och säkerhetsbedömning. För att ett läkemedel ska kunna bli receptfritt måste nyttan överstiga eventuella risker. De medicinska egenskaperna bör vara väl kända sedan en längre tid och allvarliga biverkningar ska vara sällsynta. Dessutom måste de sjukdomar och besvär som det aktuella läkemedlet är avsett att användas för vara lämpliga för egenvård. Med egenvård avses ”de åtgärder som en person själv utför för att upprätthålla hälsa och välbefinnande, under en begränsad tid, med receptfria läkemedel avsedda för att användas utan läkares överinseende av diagnos eller ordination eller övervakning av behandlingen”. Förpackningen ska vara utformad så att läkemedlet kan användas på rätt sätt och informationen om läkemedlet ska vara tydlig och relevant för användaren. Konsumenten ska själv kunna bedöma sina symtom och förstå dosering, kontraindikationer, interaktioner samt varningar (Rapport från Läkemedelsverket, Kartläggning av receptfria läkemedel 2015-06-03).